

**ПАМ'ЯТІ
ВІДОМОГО РОСІЙСЬКОГО
ІСТОРИКА-АРХІВІСТА,
ТАЛАНОВИТОГО ПЕДАГОГА
ЄВГЕНІЯ ВАСИЛЬОВИЧА
СТАРОСТИНА**

23 березня світова архівна спільнота зазнала непоправної втрати: на 76-му році життя відійшов у вічність видатний російський вчений, історик-архівіст, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та організації архівної справи Історико-архівного інституту Російського державного гуманітарного університету Євгеній Васильович Старостін.

Він народився 4 листопада 1935 року в м. Соль-Ілецьку Оренбурзької області у сім'ї лікаря. У ранньому віці залишився без батька, який загинув під Ржевом у вересні 1942-го року. Євген Старостін навчався в суворовському училищі, служив командиром взводу на Далекому Сході. І, здається, звідти – на все життя не лише стрункість постави, а й залізна дисципліна, чіткість і принциповість у поглядах і справах.

З 1958 року й до останніх днів життя Є. В. Старостіна було пов'язане із Московським державним історико-архівним інститутом (нині – Історико-архівний інститут у складі Російського державного гуманітарного університету). У цьому всесвітньо відомому архівному виші він гідно пройшов нелегкий шлях від студента до директора. До речі, Євгеній Васильович був першим, кого не призначили, а обрали на цю посаду.

Діапазон наукових інтересів Є. В. Старостіна був надзвичайно широкий. Він по праву вважається одним із провідних дослідників у галузі суспільної думки Росії, незаперечним авторитетом у сферах джерелознавства, архівознавства, історії вітчизняних і зарубіжних архівів. Науковий спадок вченого складає понад 200 наукових праць, серед них монографії, підручники, навчальні посібники, путівники, збірники документів.

Важко переоцінити його різновекторну роботу за кордоном, активну адміністративну і громадську діяльність. Експерт ЮНЕСКО, член секцій “Професійна освіта” і “Церковні архіви” Міжнародної ради архівів, член Вченої ради Музею історії Москви, член Географічного товариства Росії – це неповний перелік громадських посад, які Є. В. Старостін успішно поєднував із викладацькою і дослідницькою роботою.

Окрім великих здобутків у науковій діяльності Євгеній Васильович був прекрасним і талановитим педагогом. Його любили і поважали студенти усіх без винятку 47 випусків інституту. Приваблювала його манера викладання: не безапеляційна, а спонукаюча до роздумів, дискусій. Його інтелект, енергійність, вірність науці, висока порядність і чуйність служили прикладом для кількох поколінь майбутніх істориків-архівістів. Під керівництвом вченого десятки його вихованців стали кандидатами і докторами наук.

Євгеній Васильович дуже прихильно ставився до України, до українських архівів і архівістів, мав серед них чимало партнерів по спільних проектах, односторонців і просто друзів. Завжди легкий на підйом, він з великим задоволенням відвідував Київ: чи то, щоб виступити з лекціями перед студентами, чи взяти участь у наукових конференціях, у з’їзді Спільки архівістів України. Завдяки саме його ініціативі та зусиллям українські архіви успішно брали участь у великих міжнародних проектах з підготовки міжархівних довідників про документи з історії православної церкви, історії та культури євреїв. Євгеній Васильович тривалий час був членом редакційної колегії видання Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства “Пам’ятки: археографічний щорічник”, автором ґрунтовних публікацій в українських архівознавчих виданнях, брав активну участь у роботі з підготовки “Української архівної енциклопедії”. Незадовго до смерті Євгеній Васильович запропонував редакції науково-практичного журналу “Архіви України” цікаву статтю “Біблія і архіви”, яка вміщена на шпальтах цього числа друкованого видання. Мабуть, як ніхто на пострадянських теренах обізнаний зі світовою архівною думкою, він активно прагнув до зміцнення професійного братерства, вважаючи його однією з найнеобхідніших умов розвитку архівістики, важливою самостійною загальнолюдською і архівною цінністю.

Нам важко змиритися з думкою про те, що цієї доброзичливої людини вже немає серед нас. У ці скорботні дні ми висловлюємо глибокі співчуття рідним і близьким Євгенія Васильовича. У нашій пам’яті він з нами залишиться назавжди.

Державна архівна служба України